

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з освітньої діяльності

Оксана КОЛЯДА

«28» серпня 2025 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	Філософія науки
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	ПРАВО
Рівень освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс і семестр вивчення	1 рік навчання, I семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції <u>14</u> год
	Практичні / семінарські / лабораторні заняття <u>16</u> год
	Самостійна робота <u>60</u> год
Вид індивідуального завдання	Реферат, есе
Форма підсумкового контролю	іспит
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23195
Кафедра/циклова комісія	кафедра галузевого права та загальноправових дисциплін
Викладач	Женжера Сергій Володимирович, кандидат філософських наук
Контактна інформація викладача для консультацій	098 063 21 54 shvjed@ukr.net
Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна орієнтована на репрезентацію науки як головного інструмента прогресивного розвитку суспільства, модернізації і постмодернізації суспільного виробництва, що можливо здійснити тільки за умов високоякісної підготовки молодих науковців і оволодіння ними певними навичками та вміннями творчо-інтелектуальної діяльності.	
Мета навчальної дисципліни:	Інноваційно-наукове оволодіння методами сучасного наукового мислення, теоретико-методологічними засадами та інноваційними підходами в філософії науки і самої науки; репрезентація науки в ролі головного інструмента прогресивного розвитку суспільства,

	модернізації і постмодернізації суспільного виробництва.
Мета, орієнтована на формування компетентностей:	Основною метою навчальної дисципліни є оволодіння аспірантами методами сучасного наукового мислення, теоретико-методологічними засадами та інноваційними підходами в філософії науки і самої науки. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки» у здобувача освіти мають бути сформовані такі програмні компетентності: ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду. СК 5. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації. СК 7. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання. РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів. РН 6. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен <i>знати</i>: філософсько-наукову методологію, гносеологію та епістемологію виникнення знань та їх перетворення в наукове знання в процесі пізнання; методи формування наукового світогляду та його системної репрезентації в активних формах наукового пізнання та акумуляції наукових знань; структуру наукового знання та сучасну класифікацію наук в історичній динаміці розвитку науки і зростання наукових знань; інноваційні підходи в науці та способи розвитку власного наукомісткого ресурсу знань, інноваційного світогляду як «бази знань» для творчо-наукової діяльності; основні праксіологічні способи і форми реалізації набутих знань у складанні науково-дослідних програм та методів активного впровадження отриманих результатів у практику і виробництво; <i>вміти</i>: когнітивно оперувати знаннями на основі різних методологічних підходів, у різних професійно-світоглядних аспектах і контекстуалізаціях; здійснювати філософсько-науковий та епістемологічний аналіз знань та їх ІТ-алгоритмізації.
Перелік тем Змістовий модуль 1. Наука як спосіб пізнання світу Тема 1. Наука як предмет філософського аналізу. Тема 2. Основні етапи становлення науки. Тема 3. Філософія науки: генеза та етапи розвитку. Тема 4. Наука як специфічний тип знання. Наукова картина світу. Тема 5. Структура, методи та розвиток наукового пізнання. методологія інноваційної діяльності.	

Змістовий модуль 2. Методологія наукового пізнання, зросту знань і створення інновацій

Тема 6. Причини та специфіка зміни світоглядних та методологічних засад науки на межі XX-XXI століть.

Тема 7. Етика науки.

Тема 8. Онтологічні та гносеологічні проблеми сучасної науки.

Тема 9. Творча самореалізація молодих науковців та інноваційні моделі їх успішного професійного самоствердження.

Рекомендовані джерела:

1. Добронравова І.С. Практична філософія науки. Київ : Університетська книга, 2023. 352 с.
2. Карівець Ігор, Капдикало Андрій. Сучасна філософія науки: теми й проблеми. Навчальний посібник. Львів : Новий світ-2000, 2025. 141 с.
3. Люттвак Едвард. Стратегія: логіка війни та миру. Київ : Центр навчальної літератури, 2024. 259 с.
4. Максюта М.Є., Соколова О.М. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез. Монографія. Київ : Гельветика, 2025. 310 с.
5. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. Київ : КВЦ, 2020. 274 с.
6. Хамітов Н., Шашкова Л., Крилова С. Словник новітніх термінів філософії науки та філософії культури. Київ : ВАДЕКС, 2024. 290 с.
7. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана. Філософія : підручник. Львів : Місіонер, 2020. 784 с.
8. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2020 Edition). URL: <https://plato.stanford.edu/archives/sum2020/index.html>.

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

Курси для поглиблення філософських знань від українських науковців на освітній платформі «Education.ua»

https://www.education.ua/courses/philosophy/?utm_source=chatgpt.com

Загальний курс з історії та ідей філософії науки на освітній платформі «Elevify»

https://www.elevify.com/en-ng/courses/education-humanities-and-social-sciences/humanities/philosophy-of-science-course-ee552?utm_source=chatgpt.com

Система оцінювання результатів навчання:

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів. Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ІСПИТІ

Поточне тестування та самостійна робота									Тести / ІНДЗ	Разом	Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	15	не більш е 60	не більше 40	не більше 100
5	5	5	5	5	5	5	5	5				

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування.

Комунікаційна політика

Здобувачі освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації у Viber-групі, у розділі сповіщень на платформі Moodle. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача освіти є робота з дистанційним курсом «Філософія науки (<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23195>)». Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі освіти мають відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. Відсутність на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів освіти і поліпшенню іміджу університету (інституту). При дистанційній чи змішаній формах організації освітнього процесу відвідуваність занять стає тотожною відвідуваності та активності здобувача освіти (виконанню завдань).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден із оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Бонуси

Здобувачі освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання / до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту ОНП «Право» спеціальності D8 Право (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання).

Силабус затверджено на засіданні кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін, протокол від «26» серпня 2025 р. № 1.

ПОГОДЖЕНО:

Директор

Інституту права та суспільних відносин

Тетяна ФЕДОРЕНКО

Завідувач кафедри галузевого права
та загальноправових дисциплін

Олексій ФАСТ